

Елена Павлова

Да се събудиш днес преди
десет години

Събуждах се. От непривични шумове. За малко да си ударя главата в шкафчето, когато се обърнах. И за малко да си я ударя в полицата, когато рязко седнах в леглото.

Глупости. Все още сънувах. Не можеше да бъде друго, освен сън.

Та точно вчера следобед изядохме тортата. После се преоблякох. Нахраних кученцата. Четох цяла вечер и си допивах с бира. После преместих цялата купчина дрехи от леглото на стола, разгънах чаршафа, метнах одеалото, легнах си... Котенцето пак се опитваше да се завре в ухото ми, когато заспивах.

А това тук изобщо не беше моята стая. Тоест, да, не ме разбирай погрешно, БЕШЕ моя стая. Но не онази. Познавам си стаята. Свикнала съм да се оправям в нея и на тъмно. Два прозореца на стените под ъгъл, под тях – работната маса с новия ми компютър. Зад него – малка маса с два стола, накамарени на нея вестници, бурканче от лютеница, цигарите, шише от бира, „Глинени крака“ на Тери Пратчет. До нея гардеробът. На срещуположната стена – двете секции, телевизорчето на едната; отсреща – леглото ми.

А тази стая... Господи! Тясна и дълга. Прозорецът насреща и старото бюро под него. По протежение на едната стена две секции, първата е с фотьойл и почти запречва достъпа по бюрото. На другата стена – музикалният шкаф с плочите ми, старото черно-бяло телевизорче и касетофонът-грамофон. Лакираният трикрилен гардероб. И тясното ми детско легло. До леглото – нощното шкафче с разпадащо се чекмедже. Над тях, на ъгъла на стените – полица, накамарена с книги. И вратата, която дори не се отваря нацяло, защото раклата ѝ пречи. Мили боже!

Вдишах. Издишах. Вече знаех какво ме е събудило – майка е станала, а Бинго я е последвал към кухнята. Както бях свикнала да живея сама, станах твърде чувствителна на шумове. Тогава не бих и усетила, разбира се.

Ущипах се. Болеше. Боже мой, бях си пожелала нещо такова вчера – нали като духаш свещите, трябва да си пожелаеш нещо. Бях убедена, че в осми клас съм била най-щастлива и исках да се върна, със знанията, които имам сега, тогава. Но... Нямахме начин да не сънувам! В действителността желанията не се сбъдват... нали?

Повиках го тихичко и той веднага дойде – дребна кафява фурия с усмихната муцунка и къдрава опашчица, навита като хризантема.

– Хей, Би... – зарових пръсти в козината му.

Добре. Не бях в осми клас. Не бях и в десети, щом Сара я нямаше. Значи – на шестнадесет. Коя дата беше днес тогава? Навлякох си

тениската. Излязох в хола и погледът ми мигом потърси познатата картина с кораба и лунната пътека. Нямах я над вратата... О, да, разбира се, Борис още не ми я е нарисувал. Значи е жив! По-ентузиазирано изтичах към кухнята и за малко да се спъна в масичката в коридора. Завой, ето ни... Прегърнах майка и сигурно доста я поизненадах.

– Какво ще закусваш?

– Само кафе – посегнах за цигара от кутията на масата. „Фемина“? Ъгх! Чак когато запалих и си дръпнах осъзнах, че майка ме гледа втрещена.

Бинго се намърда на кухненския ъгъл до мен.

– Мисля, че съм достатъчно голяма и няма смисъл да се крия повече! – отсякох. – Коя дата сме днес?

– Осми.

– Осми кой?

– Септември, за бога! – май я бях сварила неподготвена за такава атака. – Ти... пушиш?

– Ами да, какво странно има? Като че ли не знаеш?

Не знаеше, естествено, усетих се. Официално пропуших година и половина по-късно, за абитуриентския си бал.

– Извинявай! – изгърсих си цигарата в пепелника. – Мисля, че наистина няма смисъл да правим проблем от това!

Да чукнем на дърво, родителите ми винаги са били с либерални възгледи. Макар че...

– Значи кафе и за теб? – Майка явно успя да запази самообладание. – С колко захар?

– Две лъжички, ако обичаш. Хей, малко братче! – притиснах глава към къдриците на Би и потърках нос в неговия. – Само колко се радвам да те видя!

Дали сънувах? Все още не бях сигурна. Но пък... има ли значение? Опитах се да си спомня кога убиха Луканов. И кога точно пуснаха купоните. И въобще какво съм писала в „Писмата“ за тази и всички последващи години. И...

Телефонът звънна. Изпреварих майка с около половин метър – просто бях по-близо до вратата. Кофти навик – да търчиш да вдигаш колкото се може по-бързо... И с джиесема беше така, все гледах да е някъде до мен, та да вдигна на първо позвъняване.

Втренчих се в себе си в огледалото – рошава като вещица, това аз ли съм там? – и казах в слушалката:

– Ало?

– О, Лени, здрасти! – в първия момент не можах да позная гласа отсреща, бях свикнала да я чувам с вечно кисели, унили, мрънкащи нотки през последните години...

– Здравсти – отвърнах, преди да се сетя, че това просто трябва да е баба ми.

– Сигурно ще ходиш днес на пристанището? Надявам се най-сетне да зарежеш тези глупости с фантастиката и да се хванеш както трябва да стихотворенията... – опя ми едно конско тя; набързо и профилактично. – Дай ми Райнето.

Почти бях предала слушалката на майка, когато ме светна нещо друго: 90-та. Дядо ми. Жив!

– Как е дядко? – осведомих се небрежно. – Я ми го дай за малко.

– Отиде до магазина – баба ми явно остана изумена от внезапния ми интерес. – За какво ти е?

– А, нищо. Чудех се как е с жлъчката. – Връчих най-сетне слушалката на майка. – Баба е.

Беше ми примаяло под лъжичката. Върнах се полека в кухнята, седнах до Би, отпих от кафето... Как бих могла да им го кажа? Как да го кажа така, че да ми повярват? И... дали би могло да се направи нещо, ако дядо отиде на лекар сега?

Те двете приказваха ли приказваха; да им се чуди човек, живеем на петнадесет минути едни от други. Хубав знак всъщност, понеже баба ми беше много против да си имаме куче и първите дни като го купихме – август беше... кой ли точно? – направо беше изпаднала в ледена истерия.

Допих кафето с още две цигари, макар че бяха гадни на вкус – „Фемина“, отврат! – и Би взе да нервничи, така че се облякох, теглих си една четка на гривата, потутках се с налудничавата шнола, от години ползвам ластички, нахлузих сандалите и взех на Би кайшката... за малко да го пусна свободен; след това за малко да попитам къде е разтегавката... И в двата случая обаче се сетих навреме: той още не беше свикнал с нас, имахме го по-малко от месец и доста време щеше да мине, докато почнем да излизаме без кайшка, и докато го науча да носи топка, и всичко останало... а разтегавката, най-първата, майка щеше да ми я донесе от Русия по-късно. Ох, Русия вече или все още Съюза?

Както и да е, изстрелях се успешно. Асансьорът, входът, завой покрай блока... Бини бодро се понесе напред, поливайки тук-там хростчета във все още неразкопаните джунгли отпред – догодина тук щеше да има детска площадка.

Откъм другия край на блока също тъй бодро се зададе рошаво коли и се затича към нас, Би опъна каишката и щастливо размаха опашка... познаваха се явно, но, по дяволите, кое беше това куче? Винаги съм имала добра памет за кучета, ей-на, миналата седмица се оказа, че със Светослав сме били в съседни блокове; него не го помня, но овчарката му... Във всеки случай, по силата на стар навик дръпнах Би назад и се приготвих да го взема на ръце – и това предстоеше, епохата в която хората не си възпитават кучетата и всяко свободно препускащо голямо зверище е потенциална опасност за по-малките от него, за щъкащите насам-натам помияри да не говорим.

На Би, естествено, идеята да го спират не му хареса, колито приближаваше, стегнах се да дам отпор – о, мътните го взели, къде му е на това собственикът... и мисъл на заден план: по онова време, тъй де, сега, в блока нямаше опасни кучета, добре се разбираха даже мъжкарите... и по-късно в Морската градина, от 20 кучета имаше само един доберман, дето налиташе на бой... – и тогава се появи и въпросният собственик.

Би избра точно този момент яко да дръпне напред – 8 килограма куче, но силно за трима – и както се бях втрещила, успя да ме събори. Ожулих си ръката, естествено, очилата успях да опазя обаче, болката в удареното коляно и в глезена беше ужасна; знам си аз, след десетина години той глезен за нищо няма да става; поне забравих обаче какво ме е втрещило. Докато стана и се поизтупам, колито връхлетя, размаха ми опашка, удари ми две лапи в гърба и се заигра с Би.

– Удари-се? – отбеляза причината за падането ми с леко безизразен глас и силно начленен говор.

– А, не – излъгах, първо защото така е редно, второ защото трудно се обяснява, докато кучето ти се опитва да те омотае в каишката и трето, защото... ами, когато имаш халюцинации...

Три неща веднага се набиваха в очи: че е голям, че е зелен и че съвсем не е хуманоиден. Имаше някаква прилика, понеже зеленият притежаваше две ръце и два крака, но пипалцата по врата, сплесканата муцуна и яката опашка определено убеждаваха, че не е минал и близко покрай хомо сапиенсите.

– Хек-тор се казва – отбеляза халюцинацията ми. – Това е митичен ге-рой от зем-ната ис-тория, във Гър-ция къ-дето бяхме пре-ди...

– Май не беше митичен! – възразих по навик. – Съществувал е... май?

– Не-точни дан-ни? – поинтересува се зеленият.

– Не помня, – признах честно, – беше бая отдавна. Но мисля, че се е сражавал в Троянската война... или нещо такова.

– Той?

За малко да продължа по темата за Хектор, но се усетих, че зеленият гледа с поне две от четирите си очи Би. Обясних:

– Казва се Бинго. Не съм го кръщавала аз, но не бих могла да му избира по-сполучливо име... Означава... хазартна игра, като тотото. Също и добро попадение. Възклицание. Такива работи.

– Шес-тица от тото-то? – жабешката уста зина.

– И това също. Бинго-о! – имитирах старателно, с удължено „н“ и понижаване на гласа в края. Така щях да почна да му викам след още месец-два; обикновено преиначавам имената на кучетата в крайна сметка. Имах, ще имам... както и да е, Гайшето се казваше „Гаяне“ официално, но ѝ викахме Гая, Гайше, Гайчи и какво ли още не. И...

– Три години, три години са минали... – промърморих на глас. – И четвърта година боли...

Всъщност, бяха станали повече, шеста вече, но си болеше почти все така, както лаеше на прозореца – така си и падна, инсулт... безспорно най-любимото ми куче, не успях да я спася, Господи, още я виждам насън и наяве... Всъщност ли? Три години още, докато се роди и цели шест до смъртта ѝ! Бих ли могла да НЕ я взема, защото знам кога и как ще умре? Господи, ще я имам отново и какво от това, че земният ѝ път ще бъде кратък? А Елза? Нея ще мога да я спася! Елзи, Елзинко, момиченце... Ваксината беше в хладилника, по дяволите, баща ми я донесе чак от Гърция и проклет да е трижди докторът, който каза, че се слагала чак на тримесечна възраст, а тя нямаше бяс в нея, можехме да я боднем по-рано и...

Конвулсивно си поех дъх, изобщо не бях усетила кога съм се разплакала, добре че Би ме дръпна отново и ме върна в настоящето. Колито беше хукнало да подпикае едно дърво в полусъборените къщи на бъдещия все още строеж, а зеленият търпеливо и очаквателно се визираше в мен.

– Нещо ло-шо? – попита, като видя, че отново го гледам.

– Спомени – отговорих лаконично и бръкнах с пръст под очилата да си избърша сълзите. – Впрочем, аз съм Елена.

Той изгорголи нещо непроизносимо, стържеше като пила по дъска.

– Име-то ми превеж-да като Юмрук-на-люс-пи – поясни.

– Люспест юмрук? – прихнах, лапите му може да бяха зелени и по-скоро пипалести, отколкото подобни на ръце, но определено не бяха

люспести.

– То-ва също ми-тично име – важно поясни той. – Той ге-рой о-баче не гургхгх. С че-тири ко-пита и две ръ-чи. Тво-ето име?

– Тъж... казват, че значело Слънчева светлина – подръпнах Би и по-лека се насочих по обичайния маршрут около блока, понеже, гръхове или не, той все трябва да си свърши работата. – Идваш ли?

Зеленият издаде звук, който наподобяваше по-скоро ултразвукова свирка за кучета, само че със стържещи трели... сигурно така бих произнесла „Хектор“, ако можех да писукам толкова нагоре по диапазона. Колито се стрелна към него и пак се заигра с Би. Що се отнася до Юмрука, той се изравни с мен. Движеше се някак... преливащо. Като онези гумените, желеподобни работи, дето даже не толкова пружинират и подскочат, колкото се огъват. Канех се да попитам дали живее тук наоколо и какво всъщност е въобще... ако ожуленото на ръката не болеше вече, щях да се ущипя например. В този момент иззад блока зави мадамата с Луцко и ни махна за поздрав.

– Здра-вейте гос-пожо – обади се зеленият. Факт беше, че тя определено не се стресна от присъствието му, значи гр-каквито бяха явно представляваха обичайна гледка... пък и те двамата също толкова явно се познаваха. Човек покрай кучето си какви ли не връзки завързва!

Ухилих се на малкото черно, рошаво и истерично създание с гордото име Луцифер, изчаках ги да отминат със стопанката му и едва тогава изтърсих:

– Добре де, предавам се. Ти какво си?

Беше негов ред да се опули насреща ми с всичките си четири доста изпъкнали зъркела.

– Не. Зна-ещ. Ли. – заекна, този път съвсем учленявайки сричките.

– Приеми, че не знам. Била съм, хм, закопана някъде последните десетина години, нещо такова.

– Де-мокра-цията... – понечи да ми обясни Юмрукът, но се спря навреме. – Аз. Съм. Дете-отроче. На. Посланика. Жи-веем въ онази къща меж-ду двата блока. До тра-фопоста.

Не че бих й обърнала внимание на къщата, ако беше оградена и охранявана, не и като завивам на бърз ход край входа, но все пак.

– Съ-коро се нане-сохме – додаде той. – Не-сме-се засичали на разходка с тебе още. Помня ку-четата – заяви с тон, който би трябвало да изразява гордост.

На този етап завихме край ъгъла на блока, излязохме откъм страната с входовете и, да, определено, къщата си изглеждаше по същия

начин, само дето от едната ѝ страна беше вдигнато строително скеле и я измазваха. Доколкото помня, беше оставена на голи тухли от предишните обитатели. А, да. Отпред имаше паркирано НЕЩО с грубо казано оvoidна форма. И имаше караулка с войниче в нея.

– Тряб-ва да се при-бирам – Юмрукът изстърга нещо. – На-шият кораб и-два следо-бед. Ще хо-диш ли?

– Къде без мен! – заявих бодро, сетих се за странния намек на баба ми отпреди малко и допълних. – На пристанището ли?

– Къ-мъ три часа! Ча-о! – и зеленият зави към къщата. Хектор изтича покрай караулката, изправи се да надникне към момчето вътре, махна му с опашка и се скри във входа. Погледах след Юмука, докато и той се прибере и се помъкнах към къщи. Имах странното усещане, че светът ми се изплъзва изпод краката и това не е свързано с падане на кръвното.

Какво, по дяволите, беше това? В едно съм сигурна – не съм преживяла в състояние на шок последните десет години, не съм ги сънувала и съвсем определено в тях не присъстват никакви зелени, опулени желатиноходещи същества, били те извънземни, подземни, надземни или каквито и да е. Да не говорим, че и до днес... до тогава... карай, до двадесет и шестия рожден ден, който съвсем определено беше гаден и с нищо незапомнящ се ден, не си струва да се сънува, та и до този момент посолствата са оградени, охранявани и непристъпни повече и от затворите по филмите. Какво ставаше?

Асансьорът. Вкъщи. Свалям каишката. Майка се е хванала да готви, от лука моментално ми се насълзяват очите. Взимам си цигара, паля, излизам на балкона, надничам навън и се дръпвам – седем години вече не живея на високо, седми етаж си е това, агорафобия, високофобия или както там се нарича. Пък и пейзажът е един такъв, ох, не съвсем същия го помня, понеже точно след това време се почнаха едни строежи, блокове докъдето ти стига погледът, а сега вместо това има къщи, още не са ги съборили, можеш да видиш чак морето отвъд и корабите на рейда като мънички точки.

– Видях те с уаргхата – отбеляза майка. – Като как са на живо?

– Зелени. Говорят странно... – въздъгнах. – Шашава работа.

Зад гърба ми лукът изцвърча в тенджерата и след малко и майка се появи с нейната цигара.

– Още не мога да свикна – въздъхна на свой ред. – Две години кажи-речи, пък още им се чудя. Като сбъдната фантастика, а?

– То си е сбъдната фантастика!

– Тъй де, баща ти нали все вика, че една фантастика не бил прочел

през живота си, пък животът му прочел всичките...

– Че той и други книги не е чел! – не успях да се въздържа. Още ми е пресен споменът как се връщам с публикувани книги от София, и ги подреждам на хладилника с гордост, и той не им обръща внимание... Всъщност, и това предстои.

– Къде щяха да ходят? – смених темата. – В Канада ли беше...?

– Южна Америка – поправи ме майка. – Бразилия, Парана, там някъде...

– Няма бе... – прехапах си езика. Тъй де, бели мечки. Историята, дето с жената на какъвто там беше от екипажа, ходили да берат ягодки ли, малинки ли, и имало табелка „внимание, бели мечки“, щото по това време онези мигрирали и ако се конкурираш с тях за дивите ягоди, може да се окажеш в проблематична ситуация... ама и това предстои.

Лукът за малко да загори, майка остави фаса и отиде да го разбърка. Аз пък си отивам в стаята – не може да не съм писала в „Писмата“ за тази сбъдната фантастика, абсурд. Още повече, че по това време доста съвместно си ги водех. Спрях да пиша редовно чак към 92-ра някъде, но още се сещам да драсна два реда от време на време... за НЛЮ-то дето го видях над Лозен планина... Шест тетрадки бяха... са... ще... карай, толкова материал – то си е жив роман. Мемоари.

Сега обаче томчетата са само две. Отне ми известно време да ги намеря – ох, забравила съм кое къде стоеше. Изкопах ги най-сетне – червената тетрадка за тази година, тъй де, за 90-та и кафявата, за предишните три. Две години ли каза майка? Претърсвам съдържанието на кафявата. 88-ма: „Сънища“, „Да вървят по дяволите...“, „Кучетата ми“, 89-та: „Завивия списък“ и, аха!, ето – „Дойдоха!“, и после вече „Коли“, „Наградата“ и тъй нататък.

12-та страница, датирано 19-ти април 89-та.

Здравей, Гешче!

Винаги се случва да ти пиша при важни неща. Наскоро съобщиха, че е осъществен пряк контакт с извънземни. Но едва днес, когато гледах първата среща на съветските учени, успях да си представя, че е истина!

Разбираш ли – зала! Съвсем обикновена зала с все столовете и катедрите. Хората влизат, вратата на сцената се отваря... и чудото започва. В най-обикновена зала!

Но не това е важното. Цялата, разбираш ли, всичката фантастика се пръсва като детско балонче. Щом те са могли да дойдат

ей-тъй на от другия край на галактиката, то представи си в бъдеще... Няма да ги има огромните тронави ядрени звездолети. Може да преувеличавам, но сигурно ще споделят технологиите си с нас!

Това, за което са писали стотици фантасти няма да го има. Не, че полетът в Космоса ще е песен, с помощта на уаргите или без, но... Колко прекрасни произведения ще станат стари! Жалко за „Дългият изгрев на Ена“, „Зелените хълмове на Земята“... Те са много!

Но на мен това ми харесва...

Взирах се в писмото, задавена от изумление. Ама че спокойно творение. Ако аз, тъй де, ако двехилядната бяха дошли извънземни, сигурно щях да откача. Може да са миролюбиви, агресивни, сценарии са писани много и всякакви, но все едно, извънземни са, бих се разподскачала до небесата! А аз през 89-та цивря за аут-тъв-дейт фантастиката! Явно съм продължила да пиша фантастика де, след като баба ми ми опява... но... такова спокойно изказване! И какво означава това „пряк контакт“?

Прелистих предишните писма, но вътре няма и дума за каквито и да е контакти и за уарги. И за падането на Тодор Живков няма, но ТОВА не ме учудва – кой знае какво станало, демокрация, ха. Прелистих и следващите няколко писма... пак нищо.

Минах на червената тетрадка. Тук вече се споменават... ако знаеш къде да търсиш.

25.03.90-та: Здравей, Гешче! Утре заминаваме за Солун! Гория от нетърпение... дали ще видя уарга на живо? Имат посолство там, толкова знам.

07.04.90-та: Здравей, Гешче! Пристигнахме си вчера в 11 ч. вечерта. Още не мога да се опомня, толкова хубаво беше!... съвсем истинска уарга, стоеше на двора и й магнах!

03.05.90-та: Здравей... Щастлива съм. Отново взех награда в Козлодуй. Пак втора, но какво от това?... и, знаеш ли, казаха, че ремонтният онази къща, понеже там щяло да бъде уаргското посолство. Що за налудничавая идея!

15.08.90-та: Здравей... Възбудена съм и едва държа химикала. Мисля, че уаргите се нанесоха!... във вестника имаше обява, че продават мъжка болонка... той се казва Бинго.

Хе-хе, купили сме го на практика на рождения ден на баща ми, а аз

десет години не съм направила връзката! Много интересно, какво ли би казал някой психоаналитик за този случай? И – аха!

5.09.90-та: Здравей... Преглеждах „Вкус на кръв“. Вчера вечерта и днес направих друг разказ – „Лунен пейзаж“... а тази сутрин видях едната уарга! Разхождаше се пред блока. С куче. Много сладко коли. Ама че странна работа! Извънземен, пък си гледа куче... Чудя се, дали не бих могла да се запозная... или направо да ида в посолството да питам за кучето? Дали ще е удобно?

Тук вече се засмях на глас. Видях уарга – да питам за кучето. Чалната съм си по рождение, ама не знам на коя от двете теми повече, фантастика или кучета!

На 8-ми следобед ще каца техен кораб. Какъв страхотен подарък за рождения ми ден! Няма начин да го пропусна... мисля да оставя Би вкъщи, че с такава тълпа посрещачи...

Да-а, наистина страхотен подарък.

– Какво правиш? – прекъсна ме майка от вратата на стаята.

– Чета за уаргите – изръсих без да се замисля. – Трябваше да знам как е станало!

– В смисъл?

Най-сетне вдигнах глава. Почти се бях накарала да кажа нещо от рода на: „Ако ти обясня, че това въобще не е моето минало, ще ме помислиш ли за откачена?“, но Бинго се появи и дойде да ми се погали, така че ми спести обяснението. Много ясно, че майка не би ми повярвала. Пък и как ли мога да докажа, че току-що съм се събудила днес преди десет години? Като ѝ съобщя, че рейсът на баща ми всъщност ще бъде до Канада, ама не помня как се казваше градът, че ще убият Луканов или че след Желю Желев президент ще стане Петър Стоянов? А ако в това минало нищо подобно не се сбъдне?

Ухилих се:

– Нали ще дойдеш на посрещането на кораба?

– Че къде без мен? – ухили ми се тя в отговор. – Нали имам пропуск за института...

Ох, съвсем бях изключила! Много ясно, че тълпата няма да я пуснат да припари на доковете. Гледката сигурно и така ще е грандиозна, но... майка все още работи в института, предстои ѝ да излезе в продължителна неплатена, да преподава информатика в частна гимназия... и да

се преместим на Есеница... а, междувременно, тя си влиза и си излиза от охраняемия район както си иска и покрай нея ще вляза и аз!

– Знаеш ли, че ужасно те обичам? – ухилих ѝ се още по-широко. И се сетих за дядо. Да върви всичко по дяволите, все ще намеря начин да съчиня някоя хитра история та да ги навия с баба ми да иде да се прегледа сериозно. Ако аз, с моята „сайънс фикшън“ глава, цели две настоящи и още две бъдещи фантастични награди и колко бяха, 27?, куп публикувани томчета, пък макар и книги-игри, та тъй де, ако аз не успея да измисля нещо правдоподобно, то кой друг? Отидох да си взема цигара и да видя какво ще има за обед.

Когато излизахме, яйцевидното нещо го нямаше пред посолството – навярно уаргите вече бяха тръгнали. Будкада за лимонада на спирката на 13-ката работеше. Знам, че майка не обича: хигиена и прочее, но все пак я измолих да ми вземе чашка; едно от нещата, безвъзвратно потънали в миналото бяха тези сиропчета, дето ги разреждат с машината и хем са с мехурчета, хем не са газирани, нали така... може и забраненият плод да е най-сладък, кой знае. Във всеки случай, вкусът беше същият – великолепен. После рейсът дойде и се понесохме надолу към гарата, а аз най-сетне си дадох сметка, че до собствения ми домашен компютър остава поне една година и, значи, пак ще трябва да пиша на ръка – какъв кошмар... а също и че този път с английския съм добре, слава Богу и тази година все още имам пропуснатата иначе възможност да положи изпитите за английската езикова, макар че за какво би ми била тази пък диплома...

После вече се спускахме покрай Военоморския музей, Морската градина гъмжеше от народ. Там и слязохме, майка реши да минем през задния вход на института, за да не ни бързикат ченгетата отпред. И ето ни на пристанището, рано-рано към два и половина. Имаше доста хора, включително и няколко правителствени коли – и яйцевидното возило на уаргите. Майка се видя с една от колежките си... Виолетка ли ѝ беше името?... и след малко към тях се присъедини и леля ми Киче с Кико и мъжа си-неудачник, както там му беше заглавието; кръстници са били на сватбата на нашите, ама още по онова... това... тъй де, отношенията им вече бяха почнали да поохладняват. Спомних си как на следващата година – или по-следващата – Кичето щеше да се превзема как не можела да понася кучета и да отрови последното им гости у нас, така че даже не я поздравих и вместо това се залутах към возилото на уаргите.

Бяха четирима – леко различни на ръст и телосложение, и на цвят може би... колкото биха се отличавали група еднакви китайци, да речем. Беше ли някой от тях Юмрукът? Единият говореше в някакво устройство – уаргски мобифон, навярно? – и аз много внимателно се примъкнах напред под подозрителния поглед на едно ченге... е, има си предимства да си още почти дете.

В този момент част от стената на яйцевидното някак си избледня... силово поле?... и отвътре излезе още един уарга. Беше някак си по-зелен от останалите – не точно различен, но... Втренихме се един в друг, гледахме се известно време и накрая промърморих:

– Биннго-о!

Той пък зина в нещо, което сигурно би трябвало да наподобява усмивка и кимна енергично, жест смешен, понеже вратът му с онази ми ти яка пипалца наистина се огъваше като желиран.

Ченгето неодобрително проследи как се приближавам и явно се канеше да ме спре, но Юмрукът дойде да ме посрещне и онзи се дръпна от пътя му, все едно уаргата беше заразен. Някои хора така и не могат да си преодолеят ксенофобията, а?

– Здравс-ти! Позна-ах те по ко-сата – заяви зеленият. – Много странна коса. Не ка-то на повече-то хора.

– Казват, че за белите всички китайци били еднакви – съгласих се. – Честно казано, аз не можах да те позная отначало.

– Ще-се нау-чим – отвърна той много сериозно. Обърна десните си очи към другите уарги и пак кимна, макар че явно жестът по тяхному означаваше нещо различно. – Ро-дителят ми да-ва прие-мза Губернатора следо-бед. Не-съм канен.

– Да отидем с кучетата на стадиона... или в Морската? – предложих веднага. – На блъскащите се колички. И после на плажа... макар че, като си помисля да се мъкнеш на дълги разстояния с охрана...

Той стрелна подозрителното ченге с левите си очи.

– Не-ми трябва о-храна – отбеляза. – Сам-се пазя. Прие-мам поканата за-сре ща.

– Мислиш ли, че мога да науча, въз, езика ви? – полюбопитствах.

Пипалцата му се размърдаха. И четирите му очи се втреничиха в мен. Дадох на заден:

– Ако съм те обидила с...

– За-мен щее чест да-те уча! – Юмрукът ме хвана за ръката. Кожата му беше хладна и някак хем суха, хем лепкава... много странно усещане. Неволно се сетих за „На разсъмване“, един от първите ми опити да

пиша нещо по-голямо; бях ли го написала вече или може би ми предстоеше да го пиша в онова, моето си минало... във всеки случай героят там точно тъй се уреждаше да стане преводач на извънземните...

– Мис-ля, че ид-ват! – сепна ме зеленият.

Устройството у другия уарга беше започнало да издава дразнещо ултразвуково писукане... почти на границата на човешкия слух, но не съвсем.

– От-там! – посочи ми Юмрукът. – Се-га!

Нямаше да го забележа, ако не знаех накъде да гледам – над сградите, откъм гарата, в небето между щръкналите пристанищни кранове, се появи мъничка точица. Стремително нарастваше, изместваше се към морето и отблясъците на слънчевите лъчи играеха по повърхността ѝ. Следваха я две по-малки точици в триъгълна формация.

– Нав-ремето Юмру-кът с Люс-пи у-чел гургхгх им по-магал.

– С четири копита и две ръ-чи – имитирах го, без да отклонявам поглед от корабите. – Как всъщност е изглеждал? Имаш ли някаква рисунка?

– Не притеж-жаваме плос-ко из-куство – отвърна зеленият. – Стерео-скопично зрени-е. Но и-мам митоло-гични хол-ограми.

Корабите направиха широк завой над морето и сега се приближаваха откъм вълнолома – все по-големи, и по-големи, и по-големи... абсолютно безшумни, сякаш нещо толкова огромно не би измествало страшно много въздух по пътя си. Спускаха се, след малко главният вече почти докосваше водата и под него бушуваха вълнички. Беше... някак си не съвсем овоиден. Предполагам, че ако се нахлюпят една върху друга две супени чинии, ръбът помежду им се заглади и от едната страна и източите малко напред, ще се получи приблизителната форма на кораба. Двата по-малки всъщност се оказаха яйцевидни неща като онова на посланиците, само че доста по-масивни от него. Ескорт, навярно? Малките завиха и се отправиха към рейда.

Корабът-майка се плъзна по водата, опря в кея и застина.

Всъщност, не надминаваше чак толкова привързания от дясната му страна въгледоз и определено не беше по-дълъг от надвисналата отляво „Лиляна Димитрова“, а тя е 38-хиляди-тонник. Значи „Хан Аспарух“ щеше да е поне два пъти по-голям. Но беше внушителен. По дяволите, как няма да е внушителна една сбъдната среща от трети вид?

Леко изпъкналият „нос“ на кораба се изду напред и върхът му полегна на кея, огледалната стена избледня досущ като тази на яйцевидното возило и отвътре слязоха неколцина уарги, на вид неотличими от

тези около мен.

– То-ва е Губер-наторът на секто-ра – поясни ми Юмрукът.

– Кой от всичките? – засмях се. Леле, правя си майтапи с извънземни... пак ми се прииска да се ущипя.

Посрещачи и пристигащи си размениха хъркащи любезности, пипалцата им шаваха усърдно. После няколкото правителствени лица, Боже, как не помня физиономии и имена, никога не съм се интересувала от политика, кои ли бяха тези?, пристъпиха напред на свой ред и единият дръпна някаква реч за мир, дружба и просперитет, дуднеше ли дуднеше. Сигурно беше министърът на външните работи, тях ги избират специално по уменията да приказват пространно и скучно. Междувременно Юмрукът отиде при местната групичка уарги, поразмахва пипалца около единия от тях и се върна; министърът още точеше речта си.

– Мо-жем да качим ко-раба, ако ис-каш – съобщи ми зеленият.

– Какво? – трябваша ми секунда-две да откъсна поглед от огледалния звездолет и да осъзная какво ми казва. – Там? Вътре?

Кимна ми, пипалцата шаваха.

Всъщност, ченгетата не ме пуснаха. Корабът бил „територия на чужда държава“ и не можело да напусна границата на България без международния си паспорт – и виза. Ха! За капак министърът или каквото там беше се опита да ми обяснява, че:

– ...момиченце, става дума за важни междупланетни отношения... не можем да нарушаваме процедурата...

Накрая всички уарги шаваха с пипала, хъркаха и съскаха, пък и правителствените лица взеха да се изнервят, така че си наложих да се извиня за незнанието си за „процедурата“, и майка си пробиваше път през насъбралата се гълпа... Както и да е. По-късно следобеда, преди да тръгнем с Юмрука към Морската, си занесох паспорта в посолството и още на следващия ден, в неделя, вече имах виза: абстрактна холограмна плетеница, като отвориш на тази страница, се вдига във въздуха... много красиво.

Що се отнася до кораба, по-късно доста пъти съм се качвала... и съм се возила, ако става въпрос. Странно местенце, коридорите са налудничаво извити и преплетени като пияни змии, и всичко е покрито със силовите им полета, и има някакъв интерактивен софтуер, Юмрукът го нарича „отгат-ващ“, който все се опитва да предвиди стол ли ти трябва или легло, такива неща. Първия път като влязох на уаргски кораб, бях направо разтърсена. После – ами, свикнах.

Междупланетният скандал се размина, гостите се натовариха в

яйцевидното нещо и заминаха към посолството, тълпата започна да се разотива.

Наистина отидохме с Юмрука в Морската привечер. На блъскащите колички не можах да го кача – каза, че мрежата отгоре била заредена и му влияела зле на пипалата – но за сметка на това добре се посъстезавахме на стрелбищата, по въртящи капачки. После слязохме до плажа и стигнахме почти до вълнолома. Там някъде се сети, че носел да ми покаже своя адаш.

Имаше неколцина разхождащи се на Калните бани. Мисля, че специално тази вечер ще я запомнят во веки веков: уарга и момиче, и както си стоят и си говорят, досами тях изниква грамаданска фигура... и не е съвсем прозрачна, на всичкото отгоре.

Нхр'нгите са три метра и нещо високи и холограмата беше в естествен размер. Имаше яко, мъхнато тяло с дебели като колони, мощни крака. Холката му беше на нивото на очите ми, заоблената мускулеста задница беше увенчана със смешна тънка опашчица с кичурче козина накрая. Тялото приличаше на непоклатим стълб – все още ми идва наум сравнение с хипопотам или носорог, макар че те не са рошави. Вместо глава имаше торс, който се издигаше под прав ъгъл нагоре, козината свършваше някъде около кръста и от там нагоре зеленикавата кожа беше сбръчкана и нагъната като стар папирус, и някъде на нивото на мишниците бръчките започваха да се превръщат в плоски, грапави люспи, които обхващаха тила, раменете и „ръчките“ му като ръбата броня. Наистина имаше две ръце, грамадански ноктести лапи. Е, имаше и два чифта пипала, увиснали на гърдите и гърба му, смешно тънички и изящни спрямо могъщото му телосложение, увенчани с по-нежни от пръст разклонения в края. Врат почти нямаше, бронята му се разгръщаше като вдигната яка от двете страни на лицето му и прерастваше в криви шипове; точно под тях имаше по едно око. Самото му лице, също нежно и изящно като пипалата, беше силно приплеснато в челото и с изпъкнала брадичка, на долната челюст имаше щръкнали напред и нагоре бивници. Беше абсурден, по дяволите... досущ приличаше на умопобъркана кръстоска на орк, хипопотам и октопод!

Бинго се разля по холограмата и окончателно ме разсмя, когато Хектор също се присъедини към него с пискливото си колешко гласче. Юмрукът изключи нхр'нга и си продължихме разходката; наистина стигнахме до вълнолома и се разходихме по него и вече не помня как в здрача се стигна до поезия, та му рецитирах

Край дългия бетонен вълнолом
вълните си устроят буйни празници,
кипят от жар и от любовна страст,
разбиват се в твърдата му каменна
и само пръските-души летят...

и

Кораб строен, чужди брегове...
чужди брегове те чакат в мрака,
фар-приятел кораба зове...

и Юмрукът с голямо уважение каза:

– Ти рит-муваш думи-те!

И, ами, накрая се прибрахме.

На следващия ден наистина ме заведе да видя кораба и победоносно размахна уаргската ми виза под носа на подозрителното ченге, и наистина започна да ме обучава на техния език. Чак няколко месеца по-късно, когато веднъж говорехме за нхр'нгите и как тяхната древна раса пътувала из космоса да разнася познание хилядолетия наред, но сега са останали само неколцина живи от тези дълголетни Учители, изведнъж ме светна и се разсмях напред опита си да хъркам поредния си въпрос.

Юмрукът търпеливо ме изчака – седяхме на тревата на стадиона, свечеряваше се, кучетата играеха наблизко – и едва когато се овладях, попита:

– Как-во смеш-но?

– Нхр'нг – обясних му. – Хората не произнасят такива натрупвания от съгласни. Нхиронг... но пък гърците са изкривявали имената на всичко не-гръцко към най-близкия им еквивалент по тяхному. Хирон.

Сега вече и той се разсъска, а пипалцата му се разиграха като оживяла яка...

08.09.2000 г. – „Писма“

Здравей, Гешче,

отдавна не съм ти писала, но днес е знаменателна годишина... почти не очаквах да се събудя в собственото си мислолегло, още я виждам онази стая: Два прозореца на стените под ъгъл, под тях – работната маса с новия ми компютър. Зад него – малка маса

с два стола, накамарени на нея вестници, бурканче от лютеница, цигарите, шише от бира, „Глинени крака“ на Тери Пратчет. До нея гардеробът. На срещуположната стена – двете секции, телевизорчето на едната; отсреща – леглото ми...

Като се замисля, миналото, каквото го помня, ако изобщо успея да си го спомня, не се промени чак толкова. След Жельо Желев президент стана Петър Стоянов и, ако някой е очаквал с присъствието на уаргите световната политика да се промени, цялата Земя да стане единна държава или нещо такова, то горчиво се е разочаровал. Светът си е все същият и мисля, че уаргите много внимават какво ни дават, защото ако Садам беше направил опит да трясне Кувейт с някое усъвършенствано оръжие уаргски модел... Макар че, разбира се, промени има... Клинтън, например, не стана президент, за разлика от Стоянов, на изборите го победи Уупи Голдбърг и толкова години вече пресата още току се присеща за американската традиция киноактьори да застават начело на държавата... ха! И Елцин умря от цироза, още миналата година – сега начело на Русия пък е някой си Тихоебников, да се чуди човек с това име как е стигнал до върха.

И Елзичка умря миналата година... рак. И имах щастието да познавам Гаяне, само че Юмрукът взе от посланика разрешение и ме закара да я заплодя на Шайтан Шер в Москва, дъщеря ѝ Айсехел живее с нашите на село. Би е тук, с мен, в София – наложи се да се преместя, понеже уаргите отвориха културен център в столицата и ме прехвърлиха там. Сигурно има и по-добри уаргски преводачи от мен, особено откакто от четири години в Софийския има специалност „гургхгхистика“, но все пак владее четири земни езика, тъй че съм им от полза от време на време.

И, о, разбира се: колониите. Уаргите се установиха на Луна-та, но тя и без друго е прекалено близко за непокорния човешки дух. С малко тяхна помощ, на Марс си имаме колония. Ходих там миналата година, да превеждам на преговорите за минния концерн. Красиво е, но не е съвсем

Под бисерния купол на Марсополис...

или нещо такова. Она ден съобщиха, че марсианският алпинист Горбаш се изкачил на Олимп – най-сетне. В момента се строи още един купол на Ганимед. Знам и че се водят преговори за старта на преселническа програма за към звездите, но уаргите нещо се дърпат: Юмрукът казва, че първо трябва да порастнем.

Иначе още Хирон е щял да ни даде междузвездните кораби... но обеща, като си ходи догодина, да ме вземе със себе си към звездите. Може и да стане, знам ли.

По-миналата седмица, като се прибрах за рождения ден на баща ми, първо минах с колата през гробищата на „Тополите“. Все още добре помня мястото, нищо че толкова години минаха. Взех цветя, паркирах колата на ъгъла на двата парцела, влязох по редицата навътре...

Гробовете са същите: по-нагоре има един, за който никой не се грижи, даже паметник не са сложили, изгнилият дървен кръст още стои. Отдясно и встрани има черен мраморен камък, на съседната гранитна плоча пък вятърът е почнал да изглажда буквите.

Добре помня, как погребвахме дядо... и сума пъти съм идвала после, и винаги съм си мислила, че той присъства наоколо, не би могъл да бъде долу под пръстта... а люлячето растеше до гроба му.

Сега няма люляче, и гробът е различен; под розовия гранит почива някоя си Юлияна Танчева, починала на първи януари... не съм я познавала и не я знам коя е, но въпреки това ѝ нося цветя.

КРАЙ

© 2002 Елена Павлова

Источник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/219>]